

Luonnonsuojelualuiden perustaminen Länsi-Lappiin, uusi lausuntopyyntö

RakYmplk 20.04.2023 § 46
27/03.00/2023

Valmistelija

Lisätietoja ympäristösihteeri puh. 040 847 9552

Ympäristöministeriö varaa tilaisuuden antaa lausunto asetusluonnoksista, jotka koskevat luonnonsuojelualueiden perustamista Lapin maakuntaan, pääasiassa Länsi-Lapin ja eräille Itä-Lapin alueille.

Asiassa on kyse pääasiassa Länsi-Lapin alueella sijaitsevien, valtion hallinnassa olevien valtakunnallisiin suojeluohjelmiin tai Natura 2000 – verkkoon kuuluvien sekä eräiden muiden valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittujen alueiden perustamisesta luonnonsuojelualueiksi. Alueet perustetaan 1.6.2023 voimaan tulevan luonnonsuojelulain (9/2023) 46 §:ssä tarkoitetuiksi muiksi luonnonsuojelualueiksi.

Lapin maakuntaan on tarkoitus perustaa valtioneuvoston asetuksella 75 luonnonsuojelualuetta, joiden yhteispinta-ala on noin 72 000 hehtaaria. Lisäksi ympäristöministeriön asetuksella perustettaisiin 70 luonnonsuojelualuetta, joiden yhteispinta-ala on noin 2 000 hehtaaria.

Lapin maakunnan länsiosaan perustettavat luonnonsuojelualueet sijaitsevat Rovaniemen ja Tornion kaupunkien sekä Keminmaan, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Ranuan, Simon, Tervolan ja Ylitornion kuntien alueella. Neljä aluetta sijaitsee Itä-Lapissa Kemijärven kaupungin, Sallan ja Sodankylän kuntien alueilla, yhden alueen osa on Posion kunnassa ja kahden alueen osia on Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lin kunnassa ja Pudasjärven kaupungissa.

Valtioneuvoston asetuksella perustettavia luonnonsuojelualueita on kokonaisuudessaan Kittilän kunnan alueella kahdeksan ja yksi osittain myös Kolarin kunnan puolella sijaitseva alue. Ympäristöministeriön asetuksella perustettavia luonnonsuojelualueita on Kittilän kunnan alueella viisi kappaletta.

Asetusluonnokset ovat olleet aiemmin lausunnona vuonna 2019. Lausuntoja pyydetään uudelleen, koska asetukset annetaan uuden 1.6.2023 voimaan tulevan luonnonsuojelulain nojalla ja edellisestä lausuntokierroksesta on kulunut huomattavan pitkä aika.

Esittelijä

Ympäristösihteeri Örn Eila

Päätösehdotus

Kittilän kunnalla ei pääasiassa ole huomautettavaa perustettavista luonnonsuojelualueista. Kittilän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on kiinnittänyt huomiota seuraaviin asioihin:

Suojeltavaksi esitettyjä vesialueita ei ole määritelty lausuntopyynnön karttaliitteissä. Tämä aiheuttaa vaikeuksia tulkita oikein esitettyjä uusien luonnonsuojelualueiden rajauksia.

Jerisjärven saarten luonnonsuojelualueeseen kuuluu 7 ha vesistöä. Jerisjärvellä on turvattava alueen kulttuuriperinteisesti merkittävä kalastustapa ja säilytettävä mahdollisuus alueen perinteiseen virkistys- sekä ammattikalastukseen eli luonnonsuojelulain 51 §:n 1 mom. 4 kohdan

mukaan saatava kalastaa muutoinkin kuin kalastuslain 7 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Järvellä sekä kittiläläisillä että muoniolaisilla on perinteisesti ollut oikeus kalastaa molempien kuntien vesialueilla. Jerisjärvellä Rauhalan jakokunnan ja Metsähallituksen kanssa sovittu mm. vuonna 1930, että kalastusoikeus (perinteinen verkko- ja nuottakalastus) pidetään yhteisenä valtion ja Rauhalan jakokunnan ja tilan RN:o 40 välillä. Vanhoihin nuotta-apajoihin (karttaliite) pitää pystyä rantautumaan.

Pietarinaukean luonnossuojelualue tulee lisätä Ympäristöministeriön asetuksen 3 §:n kohtaan 2 alueeksi, jossa tämän asetuksen voimaantullessa käytössä olevia talviaikaisten maastoliikennereittien ja -urien kunnossapito on sallittu. Alueen läpi kulkee Kittilän kunnan ylläpitämä virallinen Pokka-Pulju moottorikelkkareitti (Y2001-18338).

Päätös

Kittilän kunnalla ei pääasiassa ole huomautettavaa perustettavista luonnonsuojelualueista. Kittilän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on kiinnittänyt huomiota seuraaviin asioihin:

Suojeltavaksi esitettyjä vesialueita ei ole määritelty lausuntopyynnön karttaliitteissä. Tämä aiheuttaa vaikeuksia tulkita oikein esitettyjä uusien luonnonsuojelualueiden rajauksia.

Jerisjärven saarten luonnonsuojelualueeseen kuuluu 7 ha vesistöä, jota ei ole määritelty kartassa. Jerisjärvellä on turvattava alueen kulttuuriperinteisesti merkittävä kalastustapa ja säilytettävä mahdollisuus alueen perinteiseen virkistys- sekä ammattikalastukseen eli luonnonsuojelulain 51 §:n 1 mom. 4 kohdan mukaan saatava kalastaa muutoinkin kuin kalastuslain 7 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Järvellä sekä kittiläläisillä että muoniolaisilla on perinteisesti ollut oikeus kalastaa molempien kuntien vesialueilla. Jerisjärvellä Rauhalan jakokunnan ja Metsähallituksen kanssa sovittu mm. vuonna 1930, että kalastusoikeus (perinteinen verkko- ja nuottakalastus) pidetään yhteisenä valtion ja Rauhalan jakokunnan ja tilan RN:o 40 välillä. Vanhoihin nuotta-apajoihin (karttaliite) pitää pystyä rantautumaan merkittyihin paikkoihin.

Pietarinaukean luonnossuojelualue tulee lisätä Ympäristöministeriön asetuksen 3 §:n kohtaan 2 alueeksi, jossa tämän asetuksen voimaantullessa käytössä olevia talviaikaisten maastoliikennereittien ja -urien kunnossapito on sallittu. Alueen läpi kulkee Kittilän kunnan ylläpitämä virallinen Pokka-Pulju moottorikelkkareitti (Y2001-18338).

Asetuksella tulee turvata paikallisten oikeus harjoittaa metsästystä ja kalastusta suojelualueilla. Kittilä kuuluu metsäsaamelaisalueeseen, missä luontaistaloutta on harjoitettu alkuperäisväestön toimesta yhtäjaksoisesti yli 500 vuoden ajan.